

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/324/2002
Identifikačné číslo spisu:	9002897783
Dátum vydania rozhodnutia:	23.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:9002897783.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobkyne 1/ F. P., narodenej X. P. XXXX, G. XX, XXX XX A. a žalobcu 2/ F. P., narodeného XX. P. XXXX, zomrelého XX. F. XXXX, toho času G. XX, XXX XX A., proti žalovanému DELTA MANAGEMENT GmbH, spol. s r.o., Moldavská 8, 040 01 Košice, IČO: 31 669 638, o zaplatenie 19.916,35 eura (600.000 Sk) s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 11Cb/412/2000-83 z 18. septembra 2002, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolacie konanie z a s t a v u j e .

II. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania p r á v o .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom č. k. 11Cb/412/2000-83 z 18. septembra 2002 prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 1/ 295.987,50 Sk s 24,90 % úrokom z 300.000,- Sk od 11.11.1999 do 4.4.2001 a zo sumy 295.897,50 Sk od 5.4.2001 do zaplatenia, žalobcovi 2/ 10.000,- Sk s 24,90 % úrokom zo sumy 300.000,- Sk od 11.11.1999 do 17.8.2000, zo sumy 295.000,- Sk od 18.8.2000 do 22.8.2000, zo sumy 280.000,- Sk od 23.8.2000 do 16.1.2001, zo sumy 250.000,- Sk od 17.1.2001 do 15.2.2001, zo sumy 230.000,- Sk od 16.2.2001 do 13.3.2001, zo sumy 210.000,- Sk od 14.3.2001 do 4.4.2001, zo sumy 180.000,- Sk od 5.4.2001 do 1.5.2001, zo sumy 150.000,- Sk od 2.5.2001 do 5.6.2001, zo sumy 120.000,- Sk od 6.6.2001 do 2.7.200, zo sumy 60.000,- Sk od 3.7.2001 do 4.9.2001, zo sumy 30.000,- Sk od 5.9.2001 do 2.10.2001, zo sumy 20.000,- Sk od 3.10.2001 do 13.11.2001, zo sumy 10.000,- Sk od 14.11.2001 do zaplatenia. Druhým výrokom uložil žalovanému v rovnakej lehote povinnosť nahradiť trovy konania Slovenskej republike na účet Krajského súdu v Košiciach číslo účtu: 6015-3225-512/0720, K-308, V-číslo konania, Národná banka Slovensko Košice - mesto v sume 12.336,- Sk a žalobcovi na účet ich právneho zástupcu v sume 12.862,15 Sk.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalobcovia 1/ a 2/ v časti výroku o trovách konania a žalovaný voči všetkým výrokom napádaného rozsudku.

3. V priebehu konania pred odvolacím súdom bol uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6K/69/2003 zo 16. apríla 2004 na majetok žalovaného vyhlásený konkurz.

4. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného (ďalej len „ZKV“), vyhlásenie konkurzu má tie účinky, že súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, 2a) ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, sa prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené.

5. Podľa § 14 ods. 5 ZKV, v konaniach prerušených podľa odseku 1 písm. d) s výnimkou konaní o pohľadávkach, ktoré treba prihlásiť v konkurze (§ 20), sa však pokračuje na návrh správcu, úpadcovho odporcu alebo nerozlučného účastníka konania. 2) Správca sa stáva účastníkom konania namiesto úpadcu. Úpadca môže tento návrh podať, len ak tak neurobí správca v lehote určenej súdom, pričom v tomto prípade úpadca zostáva účastníkom konania. Neprerušuje sa však konanie o výživnom maloletých detí, trestné konanie a colné konanie. Procesné úkony uskutočnené v čase od vyhlásenia konkurzu do vydania rozhodnutia o prerušení konania podľa odseku 1 písm. d) sú neúčinné.

6. Podľa § 20 ods. 1 vety prvej ZKV, veritelia dlžníka prihlásia svoje pohľadávky v lehote určenej v uznesení o vyhlásení konkurzu, a to aj vtedy, keď sa o nich vedie súdne alebo iné konanie podľa osobitných predpisov; 2a) to sa vzťahuje aj na veriteľov, ktorí podali návrh na vyhlásenie konkurzu.

7. Správca konkurznej podstaty návrh na pokračovanie v konaní nepodal. Žalobcovia na výzvu najvyššieho súdu, či zotrvávajú na podanom návrhu na začatie konania, resp. či svoj návrh na začatie konania berú v celom rozsahu späť, podaním zo 6. marca 2006 oznámili, že na podanom návrhu na začatie konania zotrvávajú a návrh späť neberú. Taktiež žalobcovia uviedli, že pohľadávku do konkurzu prihlásili v auguste 2004, teda po lehote, avšak čakajú na ukončenie konkurzu a na prípadné uspokojenie ich pohľadávky z ostatného majetku úpadcu.

8. V zmysle § 14 ods. 1 písm. d) v spojení s § 14 ods. 5 ZKV v odvolacom konaní nebolo možné pokračovať do skončenia konkurzu, do ktorého bolo potrebné uplatňovanú pohľadávku prihlásiť.

9. Najvyšší súd SR z vlastnej činnosti zistil z výpisu z Obchodného registra Mestského súdu Košice, že spoločnosť žalovaného bola na základe rozhodnutia súdu o zrušení konkurzného konania po splnení konečného rozvrhu výťažku podľa § 68 ods. 4 Obchodného zákonníka odo dňa 25. septembra 2025 zrušená. Následne bola spoločnosť žalovaného dňa 3. októbra 2025 vymazaná z Obchodného registra Mestského súdu Košice ex offo, a to na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6K/69/2003 z 19. augusta 2025.

10. Najvyšší súd SR ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 391 ods. 1 CSP najskôr skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci - podmienky konania (§ 161 CSP).

11. Primárne v procesnej rovine najvyšší súd uvádza, že v rámci odvolacieho konania konal a postupoval podľa Civilného sporového poriadku, a to podľa ust. § 474 CSP, podľa ktorého, tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2016, vo väzbe na ust. § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. V konaní pred odvolacím súdom platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak, s odkazom k ust. § 378 ods. 1 CSP.

13. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada

na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

14. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Podľa § 60 CSP, stranami sú žalobca a žalovaný.

16. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

17. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

18. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve (ods. 2).

19. Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom.
Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

20. Podľa § 66 CSP, ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a § 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

21. Podľa § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby, medzi ktoré sa radia aj obchodné spoločnosti. Túto spôsobilosť majú od svojho vzniku a zaniká až dňom ich zániku (výmazom z príslušného registra, alebo spôsobom určeným v osobitnom zákone).

22. Podľa § 19 ods. 2 Občianskeho zákonníka právnické osoby vznikajú dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje ich vznik inak.

23. Podľa § 19a ods. 2 Občianskeho zákonníka - právnické osoby, ktoré sa zapisujú do Obchodného registra, môžu nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak (právna subjektivita).

24. Podľa § 20a ods. 2 Občianskeho zákonníka právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak.

25. Podľa § 68 ods. 1 Obchodného zákonníka, spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Spôsobilosť byť stranou sporu konania je jednou zo základných podmienok konania. Rozumie sa ňou mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi priznáva. Zákon odkazuje na hmotné právo, preto procesnoprávna subjektivita splyva so subjektivitou hmotnoprávnou. Otázku hmotnoprávnej subjektivity rieši predovšetkým Občiansky zákonník v spojitosti s Obchodným zákonníkom. Ak v priebehu konania (aj dovolacieho) bola právnická osoba vymazaná z obchodného registra bez určenia právneho nástupníctva (stratila procesno-právnu spôsobilosť), v konaní nastala skutočnosť, ktorá sa nedá odstrániť (neodstrániteľná podmienka konania), v dôsledku ktorej súd musí konanie zastaviť.

27. Ako vyplýva z potvrdenia Mestského súdu Košice z 2. októbra 2025, tento podľa § 8 ods. 1 zákona

č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dňa 3. októbra 2025 vykonal výmaz obchodnej spoločnosti žalovaného DELTA MANAGEMENT GmbH, spol. s r.o., Moldavská 8, 040 01 Košice, IČO: 31 669 638 z Obchodného registra Mestského súdu Košice, a to na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6K/69/2003 z 19. augusta 2025.

28. Nepochybne na strane žalovaného išlo o právnickú osobu, ktorá bola zapísaná v obchodnom registri, u ktorej výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu došlo k strate právnej subjektivity, spôsobilosti tejto právnickej osoby ako žalovaného mať práva a povinnosti. Výmazom žalovaného z obchodného registra nastal jeho zánik, dôsledkom čoho bola strata spôsobilosti žalovaného byť stranou sporu, pričom išlo o nedostatok podmienky konania, ktorý nebolo možné odstrániť, na základe čoho najvyšší súd odvolacie konanie zastavil.

29. Najvyšší súd SR ďalej uvádza, že žalobca 2/ F. P., zomrel v priebehu odvolacieho konania dňa XX. F. XXXX, čo je v zmysle § 63 CSP aj jeden z dôvodov zastavenia odvolacieho konania. V tejto súvislosti najvyšší súd pre úplnosť dodáva, že ním žalovaná pohľadávka nebola zaradená ako pohľadávka po poručiťovi v rámci dedičského konania, ako vyplýva z uznesenia Okresného súdu Košice II č. k. 16D/179/2019-63, Dnot 71/2019 zo 16. decembra 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. decembra 2019.

30. Keďže žalovaný v priebehu odvolacieho konania zanikol, najvyšší súd ako súd odvolací podľa ust. § 64 druhej vety CSP odvolacie konanie zastavil.

31. Pre úplnosť NS SR uvádza, že podľa oznámenia konkurzného súdu, žalobcovia prihlásili svoje pohľadávky do konkurzu až po prieskumnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 29. júna 2004, a preto sa nestali konkurznými veriteľmi.

32. O nároku na náhradu trov súdneho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 CSP a contrario, Čl. 4 CSP. Pokiaľ v rámci súdneho konania nastala strata spôsobilosti žalovaného byť stranou sporu, ktorý bol vymazaný z obchodného registra bez právneho nástupcu, t. j. došlo k neodstrániteľnosti nedostatku podmienky konania, bolo nevyhnutné na túto procesnú situáciu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov súdneho konania aplikovať ust. § 256 CSP a contrario v spojení s Čl. 4 CSP, § 262 ods. 1 CSP so záverom, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP). Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.